

Co-funded by
the European Union

Cooperation for **youth** integration

This project has been implemented with the support of the European Union.
The European Union is not responsible for the content of this publication, which reflects only
views and opinion of the authors.

Лоредана Интроини

Претседател на Центарот "Pio La Torre"

Миграциските текови кои влијаат на Европската унија, често придружени со дискриминаторски ставови кон имигрантите, вклучуваат здруженија кои работат со млади луѓе. Тоа е затоа што е важно да се подобрат нивните мрежи за да се стимулираат патиштата на активно европско граѓанство и да се зајакне инклузијата на младите луѓе со мигрантско потекло. Усвојувајќи ја оваа перспектива, студискиот центар Пио Ла Торе го промовираше проектот „Соработка за младинска интеграција“, финансиран од програмата Еразмус плус.

Поттикнати од заедничките вредности, партнерите развија концепт за активно европско граѓанство кое исто така претставува алатка за инклузија за спречување и борба против формите на дискриминација и расизам. Проектот вклучува обука наменета и за младите учесници и за младинските работници, за заедничките вредности на ЕУ, како што се демократијата, еднаквоста, плурализмот, толеранцијата и недискриминацијата, како и за активно граѓанство и политики за интеграција на младите, промовирани од ЕУ. .

Младите учесници потоа можеа да се сретнат со европските креатори на политики и да го посетат седиштето каде што се промовираат тие политики: тие се сретнаа и со претставници на Европскиот парламент и на Европската комисија во Брисел. Релевантните активности се одвиваа на локално ниво, при што младите луѓе беа вклучени како ликови во концептот на активно граѓанство. Навистина, тие го споделија стекнатото знаење, прво во училиштата, а потоа за време на настаните во кои беа вклучени локални граѓани и засегнати страни.

Пресвртницата на овој проект беше меѓународно истражување, спроведено преку 130 полуструктурирани интервјуа со млади луѓе на теми активно граѓанство и инклузија. Еден аспект што произлегува од интервјуата е дека концептот на активно граѓанство и неговата практика не се јасни, особено на младите со мигрантско потекло. Според тоа, проектот делумно ја пополни оваа празнина, но треба да продолжиме да работиме во оваа насока за да ги направиме младите луѓе главни актери на културните промени, особено таму каде што граѓанската култура е помалку распространета. Овие резултати беа споделени за време на меѓународен настан во Палермо, како дел од иницијативите за 41-годишнината од убиството на Пио Ла Торе и Росарио Ди Салво од страна на мафијата, во присуство на институционални претставници, новинари, студенти и невладини организации. Промовирањето на инклузијата преку активното граѓанство, исто така, претставува алатка за спречување на девијации и, следствено на тоа, спречување на криминал.

Надвор од зајакнувањето на европскиот идентитет на младите, проектот им овозможи на партнерските организации да ја зголемат и локалната и европската мрежа и да развијат знаење неопходно за справување со предизвиците што ги поставува едно мултикултурно општество во подем. Поголемата меѓународна соработка е важна, како и активностите за формално и неформално образование, неопходни за промовирање на граѓанското вклучување и инклузија.

Истражувачко интервју за тешкотиите во остварувањето на активно граѓанство со кои се среќаваат млади луѓе со семејно миграциско потекло.

Како дел од проектот „Соработка за младинска интеграција“ (Co4You), планирана е истражувачка активност, чија цел е да се разберат тешкотиите во тоа да се биде активен граѓанин, кој се справува со млади луѓе со семејно миграциско потекло. Оваа активност е дел од проектот насочен кон стимулирање и развивање на активно европско граѓанство и патеки за инклузија за млади луѓе со искуство во семејна миграција, кои се трајно населени во различните земји партнери. Спроведени се 130 полуструктурирани интервјуа меѓу млади луѓе со миграциско потекло (67) и млади луѓе без миграциско потекло (63, контролна група), од кои првите се жители во земјите партнери (Данска, Италија, Република Северна Македонија, Шпанија) но доаѓаат од Турција, Авганистан, Иран, Бразил, Грција, Шпанија, Франција, Италија, Пакистан, Германија, Колумбија, Сиера Леоне, Камерун, Гвинеја Конакри, Гамбија, Јужна Африка, Перу, Грузија, Индија, Египет, Еквадор, Гвинеја, Кина, Бангладеш, Венецуела, Сирија, Тунис, Гана, Романија, Нигерија, Маурициус. Седум ставки, наведени подолу, се вклучени во интервјуто.

1_ Што значи за вас да се биде активен граѓанин?

За концептот на активен граѓанин, младите луѓе со миграциско потекло чувствуваат преклопување помеѓу идејата за активно граѓанство и идејата за формално граѓанство, како што е прикажано со следните цитати:

„Значи, според мене, активен граѓанин значи да се биде дел од земјата, тоа е да се чувствуваш како дел од сопствен град. На пример, бидејќи доаѓам од странско семејство, активното граѓанство ми дозволува да бидам дел од оваа земја и да се изјаснам дека сум Италијанец» (Интер. бр. 6_ИТ, 16 години, Ганец).

„Активен граѓанин е личност која придонесува за општеството и граѓанството. На пример, даноци, купување имот исто така, [...]. Дека има компанија, можеби» (Интер. бр. 19_ЕС, 22 години, Перуанец).

Сепак, некои од нив веруваат дека може да се биде активен граѓанин без разлика дали е формално признат граѓанин:

„За мене, да се биде активен граѓанин значи учество во интеркултурни активности, во активности кои промовираат важни работи за градот.

Да се работи за општеството е она што е активно граѓанство за мене. Учествувате/ придонесувате за растот на општеството каде што сте затоа што не е важно дали имате документ или немате документ: вие учествувате! Да се биде граѓанин не е само да имаш хартија, а потоа да не правиш ништо» (Интер. бр. 9_ИТ, 22 години, Гвинеец).

„За мене активен граѓанин е личност која учествува во политичкиот живот на местото каде што се наоѓа. Тој е исто така личност која дава поддршка.

Значи, што сакам да кажам со ова? Мислам дека активен граѓанин не е само лице кое плаќа даноци, не само лице или шпанец кој гласа за политичка партија, туку и имигрант кој потпишува петиција на една од дигиталните платформи за да и каже на владата дека нешто не е во ред во неговиот/нејзиниот град. А исто така и илгалецот кој станува наутро и оди на работа како волонтер во банка за храна или во здружение. За мене тоа значи да се биде активен граѓанин» (Интер. бр. 3_ЕС, 25 години, Камерунец).

Напротив, не постои преклопување помеѓу концептот на активно граѓанство и формално државјанство кај младите без миграциско потекло. Притоа, повеќето од нив сметаат дека активното граѓанство е организирано учество за заедничка благосостојба и промени:

„Пред сè, можам да кажам дека тоа значи да се биде вклучен во проекти, т.е. интересот за настани што се случуваат во мојот град или надвор од градот.

Значи, многу е важно да бидите вклучени. Понатаму, тоа може да се направи и преку училиштето, но и преку други проекти како што се невладините организации» (Интер. бр. 2_МК, 17 години, Македонец).

„За мене, мислам дека би било да учествувам и да научам за политиката на земјата што нè засега и да учествувам во општествени движења кои се во согласност со моите лични морални идеи и вредности“ (Интер. бр. 31_ЕС, 24 години, Шпанец).

„За мене, да се биде активен граѓанин значи да се биде дел од граѓанските организации и да се верува во каузите што ги поддржуваме преку нив“ (Интер. бр. 23_ДК, 18 години, Данец).

„За мене, активен граѓанин е граѓанин кој го штити општото добро [...] Активен граѓанин значи и учество во волонтирање“ (Интер. бр. 28_ИТ, 18 години, Италијанец).

2 Можете ли да ни кажете за некое искуство од активно граѓанство во кое сте биле вклучени или сте поддржувале/ промовирале?

Меѓу младите со миграциско потекло, има неколку кои немаат никакво искуство со активно граѓанство, особено во Барселона и Палермо. На тие територии каде што граѓанскиот активизам на младите е поограничен, најчестите изрази на активното државјанството се поврзани со остварување на политички права или демонстрации и протести, особено внатре во училиштата и во однос на училишниот живот.

„Бидејќи имам само 20 години, „сè уште немало избори за кои сум можел да гласам.

За мене ова е мојата најголема должност како граѓанин и со нетрпение го очекувам денот кога ќе гласам» (Интер. бр. 12_ЕС, 20 години, Турчин).

„До септември, нашето училиште демонстрираше од Quattro Canti до Politeama за реновирање на структурите, и ставање котли во нашите училишта. Но, ние демонстриравме и за мир, што се однесува на војната во Украина, и се организиравме со училиштето» (Интер. бр. 3_ИТ, 18 години, Нигериец).

На оние територии со поголем интензитет на граѓански активизам, искуствата од активно граѓанство главно се претставени со волонтерството:

„...] волонтер како преведувач на рецепцијата на Црвениот крст. [...] Така, јас го презедов водството во формирањето на група за да се препознаваат потребите на луѓето и да се направи нешто околу тоа. Успеавме да добиеме помош од Црвениот крст. Успеавме да отвориме салон за убавина, продавница за шиеење, кафуле и што е најважно библиотека. [...]» (Интер. бр. 5_ДК, 19 години, Авганистанец).

„Вклучен сум во здружение кое се занимава со инклузија и членувам две години. Тоа е невладинa организација каде работиме на различни проекти, каде што се бориме за нашите права како млади граѓани» (Интер. бр. 6_МК, 19 години, Ром-Египќанец).

Исто така, кај младите без мигрантско потекло граѓанскиот активизам е поограничен на териториите на Барселона и Палермо. На териториите со помалку граѓански активизам, формите на активно граѓанство на младите најчесто се поврзуваат со демонстрации/протести (понекогаш во училишен контекст), иако има и такви поврзани со волонтирање во различни здруженија на граѓанското општество или невладини организации:

„Искуствата на активно граѓанство што ги имав... Вистината е дека не направив многу повеќе од одење на демонстрации и протестирање за мои интереси“ (Интер. бр. 36_ЕС, 19 години, Шпанец).

«Откако имав 15 отсекогаш сум бил активен граѓанин, бидејќи прво се движев во студентските здруженија, а потоа во политиката на градот, како дел од многу здруженија и колективи [...]. Но, учествував и на многу демонстрации за борба против загадувањето, борба против организираниот криминал» (Интер. бр. 30 ИТ, 18 години, Италијанец).

За разлика од Палермо и Барселона, граѓанскиот активизам и во Битола и во Копенхаген е пораспространет и главно се карактеризира со форми на волонтирање во граѓанските организации:

„Сум бил член на разни организации и сум бил лично активен во некои организации за човекови права“ (Интер. бр. 22_ДК, 18 години, Данец).

„Јас бев член на невладината организација која помага да се едуцираат младите за заштита на животната средина, културата, природното наследство, здравиот начин на живот и обновливите извори на енергија. Ги поддржувам и како невладината организација бидејќи образованието на младите е многу важно во денешното општество» (Интер. бр. 28_ИТ, 22 години, Македонец).

3_ Дали мислите дека е важно да се биде активен граѓанин? Зошто?

Сите интервјуирани - без разлика на миграциското искуство или не - ја признаваат важноста да се биде активен граѓанин, бидејќи тоа претставува начин да се придонесе за подобрување на општеството каде што живееме.

Меѓу младите луѓе со мигрантско потекло, дури и ако се преклопуваат со концептите на активно граѓанство и формално граѓанство, тие ја препознаваат вредноста да се биде активен граѓанин или како алатка за интеграција во земјата „домаќин“ или како „природен“ ефект да се биде формален граѓанин:

„Да, секако, затоа што активниот граѓанин мора да се интегрира во општеството и да научи сè за општеството, локалното население, јазикот и да ја почитува културата, да стекнува пријатели и зошто и не би имал и семејство еден ден. Тоа е важно во оваа земја и каде и да одите, многу е важно да се интегрирате во општеството за да живеете нормален живот со луѓето во земјата. (... Како имигрант мора да се интегрирате» (Интер. бр. 13_ЕС, 22 години, Грузиец).

„Па, дефинитивно е важно затоа што мислам дека да се биде активен граѓанин треба да биде основен дел од животот на секој човек. Жал ми е што сè уште не ја развив оваа точка во мојот живот, но мислам/ би сакал. На пример, многу сум тажен затоа што сè уште не успеав да добијам државјанство и покрај тоа што живеам во Италија 15 години. Зборувам почесто италијански отколку романски [..]. Не можам ни да бидам активен граѓанин, бидејќи тоа не ми е дозволено (...)» (Интер. бр. 1_ИТ, 18 год., Романец).

За многу млади луѓе без миграциско потекло, важноста да се биде активен граѓанин е поврзана со одговорноста за идните генерации, да им се овозможи да најдат подобро општество

„Па, дефинитивно е важно затоа што мислам дека да се биде активен граѓанин треба да биде основен дел од животот на секој човек. Жал ми е што сè уште не ја развие оваа точка во мојот живот, но мислам / би сакал. На пример, многу сум тажен затоа што сè уште не успеав да добијам државјанство и покрај тоа што живеам во Италија 15 години. Зборувам почесто италијански отколку романски [...]. Не можам ни да бидам активен граѓанин, бидејќи тоа не ми е дозволено [...]» (Интер. бр. 1_ИТ, 18 години, Романец).

За многу млади луѓе без миграциско потекло, вредноста да се биде активен граѓанин е поврзана со одговорноста за идните генерации, да им се овозможи да најдат подобро општество:

*Според мене тоа е многу важно бидејќи е особено важно за идната генерација, за да не ги најдеат тешкотиите со кои се соочуваме сега. Затоа, потребно е менување на светот, што и онака не е многу убав за оваа генерација“ (Интер. бр. 28_ИТ, 18, Италијанец).

Некој ја нагласува улогата на активното граѓанство како „чувар“ против големите моќници:

„Да, мислам дека е многу важно бидејќи во спротивно ќе има некои моќници - во основа корпорации - кои ќе доминираат во политичката организација и економијата. Значи, ако сакаме да бидеме слободни, мора да бидеме активни граѓани» (Интер. бр. 21_ЕС, 25 години, Шпанец).

Некој друг нагласува дека тоа што сме активни граѓани нè прави критични, ослободени од потенцијалните стереотипни претстави што ги нудат медиумите:

«...] 1 мислам дека мејнстрим медиумите можат да создадат стигматизирачки гледишта за одредени групи луѓе. Вклучувањето во општеството ви овозможува да имате сопствен поглед на светот, да изберете во што да верувате и што да поддржувате» (Интер. бр. 21_ДК, 19 години, Данец).

4_ Врз основа на вашето лично искуство во областа каде што живеете, дали е лесно да се биде активен граѓанин? Зошто?

Палермо (Италија)

И двете интервјуирани групи (млади луѓе со и без мигрантско потекло) се согласуваат дека не е лесно поради распространетата локална култура која не е склона да практикува активно граѓанство:

„Мислам дека би можело да биде неверојатно лесно да се биде активен граѓанин, односно верувам дека има толку многу активности кои би можеле да започнат од граѓаните, со што би можеле да бидеме активни граѓани

[...] Се работи за рамнодушнoста кон проблемите, па дури и можеби тенденцијата да се даде каква било одговорност на власта [...]. Значи, од една страна може да биде неверојатно лесно, но всушност постои рамнодушност [...]» (Интер. бр. 13_ЕС, 22 години, Грузиец).

Заложбата на локалните граѓани во здруженијата е препознаена, но се смета дека не е доволна:

„Генерално кажано, овде во Палермо има од оние здруженија кои прават добро, на пример Градските ангели кои им помагаат на бездомниците, но тие се неколку“ (Интер. бр. 16_ИТ, 18 години, Бразилец).

Младите луѓе без миграциско потекло исто така се жалат на недостаток на дијалог со локалните институции:

„Не, не е лесно. Протестирањето, на пример, е лесно, но не е лесно да се биде исслушан“ (Интер. бр. 33_ИТ, 18 години, Италијанец).

Битола (Република Северна Македонија)

Младите луѓе со и без мигрантско потекло во Битола сметаат дека е многу лесно да се биде активен граѓанин во тој регион:

„Мислам дека е лесно да се биде активен граѓанин бидејќи Битола е голем град кој се справува со многу проблеми, но има и многу луѓе и организации кои работат на подобрување на условите за живот во нашиот град“ (Интер. бр. 20_МК, 16 години, Македонец).

Младите со мигрантско потекло, исто така, посочуваат дека учеството во здруженија е отворено за сите, без оглед на националноста или други разлики:

„Мислам дека е лесно да се биде активен граѓанин во моето место бидејќи сите сме прифатени без разлика на етничката припадност, родовата припадност, бојата на кожата и секакви други разлики. Сите сме еднакви и се почитуваме“ (Интер. бр. 14_МК, 19 години, Ром - Египќанец)

Лесно е да се биде активен граѓанин и поради социјалните медиуми:

„Преку социјалните мрежи, секоја информација ни е многу достапна од која било сфера. Значи, да се земе учество во нешто е многу достапно, само треба да сакаме“ (Интер. бр. 24_МК, 18 години, Македонец).

Барселона (Шпанија)

Младите луѓе со и без мигрантско потекло во Барселона мислат дека да се биде активен граѓанин во градот е многу лесно бидејќи има многу здруженија:

„Да, врз основа на моето искуство, би рекол дека е лесно да се биде активен граѓанин овде во Шпанија. Зборувам од гледна точка на имигрант“ (Интер. бр. 4_ЕС, 25 години, Камеруец).

„/...] зборувајќи од сопственото искуство, мислам дека е лесно да се биде активен граѓанин бидејќи денес има многу здруженија и организации отворени за нови луѓе и предлози, каде што е можно да се градат нови дебати и точки на гледишта“ (Интер. бр. 28_3_ЕС, 19 години, Шпанец).

Според младите Шпанци, да се биде активен граѓанин во Барселона е многу лесно исто така, затоа што е голем град и информациите за иницијативите се широко распространети и преку интернет:

„Лесно е затоа што сме во град и полесно е за движење. Исто така полесно е да се соработува со луѓе, да се учествува во нешта кои ги поддржуваме. Но, мислам дека тоа е главно поради комуникацијата што ја има во градот. Кога сте подалеку или во гратчиња/ места подалеку од градот, потешко е да бидете активни“ (Интер. бр. 26_ЕС, 19 години, Шпанец).

Копенхаген (Данска)

Младите луѓе со и без мигрантско потекло во Копенхаген мислат дека е многу лесно да се биде активен граѓанин во овој град.

Да се биде или не активен граѓанин зависи главно од личните вредности и рамнотежата помеѓу работата и волонтерската посветеност:

*Зависи од вашите лични вредности: ако некој верува дека нешто не е во ред со општеството и треба да се промени, тогаш важно е да се започне од индивидуално ниво со тоа што ќе се биде активен граѓанин. Но, прво мора да се има силна свест за тоа што да се брани: активниот граѓанин може да биде активен само ако е мотивиран од верувањата и волјата за промена“ (Интер. бр. 8_ДК, 24 години, Италијанец).

Според младите Данци, да се биде активен граѓанин во Копенхаген е многу лесно исто така затоа што е голем град:

„Лесно е да се стане активен граѓанин во голем град. Јас живеам во Копенхаген и сум дел од многу организации“ (Интер. бр. 22_ДК, 18, Данец).

5_Со оглед на основните вредности кои ја инспирираат Европската Унија, во кои најмногу се препознавате себеси и зошто? Дали има некои дополнителни вредности што се важни според вас?

Младите луѓе со и без мигрантско потекло се согласуваат дека:

- Вредностите на ЕУ не се секогаш конкретно имплементирани;
- Еднаквоста е вредност во која младите најмногу се препознаваат себеси и која би сакале навистина да биде имплементирана:

*/ збунет сум за вредностите како што се еднаквост, толеранција и недискриминација. Тоа е затоа што, иако знам дека има сериозни луѓе кои се борат за такви вредности (и јас сум со нив), има носители на одлуки во ЕУ и моќни актери кои тврдат дека ги поддржуваат таквите вредности додека не живеејќи според такви принципи. Наместо тоа, тие мислат дека мигрантите, луѓето кои не припаѓаат на белата раса, нехристијаните и необразованите луѓе, на пример, не треба да ги имаат истите права како другите. Ова е парадокс во однос на таканаречените „фундаментални вредности“ на ЕУ (Интер. бр. 9_ДК, 24 години, Бразилец).

Сепак, важно е тие да бидат препознаени барем на формално ниво:

Значи, јас апсолутно се препознавам себеси во овие вредности. Мислам дека, дури и со малку критицизам, да се менаџира со се е многу сложено. Сепак, Европа успева некако да ги задржи овие вредности бидејќи, ако ги погледнеме ситуациите на другите земји каде што тоталитарните влади сè уште победуваат, Европа всушност направи многу чекори напред во споредба со многу други земји“ (Интер. бр. 12_ИТ, 20 години, Бенгалец).

Покрај еднаквоста, толеранцијата и недискриминацијата се најважните вредности за многу млади луѓе со мигрантско потекло:

„би рекол повеќе недискриминација и толеранција. Дури и за нередовните имигранти, овие вредности се најблиски до нив.“ (Интер. бр. 1_ЕС, 20 години, Колумбиец).

Одговорноста и сочувството се оние вредности. што младите со мигрантско потекло предлагаат да се додадат:

„Мислам дека одговорноста е исклучително важна. Одговорноста е клучот, особено кога ги прифаќате вашите привилегии и историјата на колонизацијата за да разберете од каде доаѓаат нееднаквостите“ (Интер.бр. 3_ДК, 23 години, Шпанец).

„...] Работејќи за недискриминација и толеранција, можеме да имаме демократско општество со еднаквост. Ако треба да се додаде една вредност тоа би било сочувство, кое повторно се поврзува тесно со двете вредности што ги избрав погоре [...]» (Интер.бр.11_ДК, 23 години, Пакистанец).

Многу млади луѓе без мигрантско потекло мислат дека:

- Вредностите на ЕУ не се секогаш конкретно имплементирани;
- Еднаквоста е вредноста во која младите луѓе најмногу се препознаваат себеси и која би сакале навистина да биде имплементирана:
 - Се разбира, се препознавам себеси со сите овие вредности, но верувам дека тие мора правилно да се применат. Тие мора да се материјализираат во некои дејства или предлози што се совпаѓаат со овие вредности - (Интер. бр. 31_ЕЦ, 24 години, Шпанец).

Почитта, транспарентноста, чесноста и емпатијата се вредностите што младите без мигрантско потекло предлагаат да се додадат:

„Како додадена вредност би можел да го искористам зборот почит и всушност би го заменил со толеранција, бидејќи верувам дека ова е збор со негативна конотација“ (Интер. бр. 34_ЕЦ, 18 години, Шпанец).

„Сите вредности се важни. Верувам дека среќавањето на други луѓе со отворен ум и без пристрасност или лоши намери е клучна за силни врски. И да се има демократија каде што се слуша мислењето на сите е важно затоа што тогаш сите напредуваат. Исто така, мислам дека емпатијата е важна особина; ставајќи се во туѓи чевли ви помага да се разберете себеси“ (Интер. бр. 16_ДК, 20 години, Данец).

6_Што мислите дека треба да направат институциите (општина, регион, држава, Европска Унија) и здруженијата (НВО/граѓанско општество) за да се чувствуваат и да бидете активен европски граѓанин?

Младите луѓе со и без мигрантско потекло го посочија училиштето како најдобро место за обука и подигање на свеста за активно граѓанство и за претворање во реални вредности што ја инспирираат политиката на ЕУ. Иако бараат различни видови поддршка на институциите, тие исто така се согласуваат дека иницијативата на секој човек има основна улога во активното граѓанство. За да биде активен граѓанин, тој/таа треба да биде свесен за тоа што се случува во општеството и да вклучи други граѓани за да се случат промените.

Младите со мигрантско потекло бараат од институциите да го олеснат процесот за стекнување државјанство:

„Пред сè, тие треба да го признаат статусот на граѓанин на сите [...]. Ние што сме странци, што живееме овде во Италија, треба да почекаме да наполниме 18-19 години (за да добиеме италијанско државјанство). Ова искрено е малку досадно за нас доселениците. Така што, според мене, за да се подобриме во тоа да бидеме активни граѓани, владата треба да ни помогне

веднаш да добиеме државјанство: ти си Италијанец и го заслужуваш ова. И, исто така, треба да не третира како сите други затоа што, дури и да доаѓам од странство, јас сум Италијанец, овде одам на училиште, овде сум роден. Се однесувам како Италијанец и секогаш ги почитувам правилата: според мене, тоа треба да го правиме ние граѓаните“ (Интер. бр. 6_ИТ, 16 години, Ганец).

Младите луѓе со мигрантско потекло бараат од институциите поголема емпатија за разбирање на причините што ги поттикнуваат имигрантите да живеат во ЕУ:

Па, мислам дека треба да не разберат нас доселениците, бидејќи [...] скоро секој доаѓа овде да учи и да се усовршува; не доаѓаме овде да седиме и да гледаме. Сите ние, мнозинството имигранти, доаѓаме овде да работиме и да се обидеме да се подобриме. Исто како мене, имам син и сакам да го одгледам, сакам да му дадам вредности и можности. Сакам да му помогнам во образованието, затоа сме тука“ (Интер. бр. 11_ЕС, 22 години, Перуанец).

Институциите треба да го олеснат процесот на интеграција на имигрантите и да направат да се чувствуваат дел од заедницата:

- Мислам дека треба да започнат со обидот да ги интегрираат луѓето во земјата и да направат да се чувствуваат како дома“ (Интер. бр. 1_ДК, 20 години, Турчин).

„Институциите треба многу повеќе да работат со нас младите, за да им стане јасно дека ние сме глас, а не ехо“ (Интер. бр. 15_МК, 24 години, Ром-Египќанец).

Многу млади луѓе без мигрантско потекло бараат од институциите да инвестираат повеќе во училиштето за да промовираат активно граѓанство. За нив училиштето не е само место за образование, туку и место каде што се шират информации и се поттикнува критичкото размислување.

„Според мене, јавните институции треба да дадат повеќе можности да се стане активен граѓанин, почнувајќи од првите училишни години и низ образовниот систем. На овој начин, уште од мали нозе би ја интернализирале оваа идеја“ (Интер. бр. 20_ЕС, 19 години, Шпанец).

„Мислам дека е неопходно учениците уште од мали нозе да се запознаат со тоа што значи да се биде активен граѓанин. Така ќе се зголеми бројот на луѓе кои ги знаат вредностите на таа територија“ (Интер. бр. 21_МК, 18 години, Македонец).

„Институциите треба да бидат поактивни во вклучувањето на младите луѓе за да ги поддржат нивните предизвици.

Треба да одат во училишта и да ги промовираат нивните предизвици, за младите да можат активно да се интересираат и да се вклучат во истите.“ (Интер. бр. 22_ДК, 18 години, Данец).

Од институциите се бара и поголема транспарентност во нивната работа и во соопштувањето на резултатите од нивните активности, како и поголема подготвеност да се слушаат потребите и предлозите од граѓаните за да се направат покредибилни пред очите на граѓаните:

«/.../ Давање точни информации и целосна искреност [...] На некој начин, лагата не наведува нас граѓаните, кои треба да бидеме активни, да не им веруваме на институциите“ (Интер. бр. 25_ИТ 19 год., Италијанец).„Она што прво треба да го направат институциите е да изградат доверба меѓу граѓаните за да бидат сигурни дека нивниот глас ќе се слушне“ (Интер. бр. 20_МК, 16 години, Македонец).

Сепак, од нив се бара да обезбедат повеќе ресурси и можности за здруженијата и исто така се поканети да соработуваат со НВО:

„Сметам дека за да се зголеми бројот на активни граѓани, институциите мора да обезбедат соодветни ресурси и можности за различните здруженија. Со други зборови, тие треба да им понудат можност да растат и да се организираат. Што се однесува до здруженијата, верувајте дека комуникацијата и нивната способност да бидат слушнати се од суштинско значење за да се поттикне учеството на граѓаните“ (Интер. бр. 28_ЕС, 19 години, Шпанец).

7_Што значи за вас инклузијата? Како треба да се постигне инклузија?

Идејата за инклузија меѓу двете групи млади луѓе е речиси иста. Испитаниците користат зборови како „еднаквост“, „недискриминација“, „почитување на различноста“ за да се опише инклузијата (+ интеграцијата):

„За мене, инклузијата е секој граѓанин да има своја автономија и да се развива во светот со истите можности. Веруваме дека го креираме патот на инклузија, но има уште долг пат да се оди. А од друга страна, исто така, мислам дека е од суштинско значење да постои перспектива за инклузијата во образованието уште од мали нозе, кога ќе почнеме да веруваме - според стереотипите - дека сме подобри од другите“ (Интер. бр. 25_ЕС 25 години, Шпанец).

Во однос на мултикултурен натпревар, концептот на инклузија на интервјуираните млади луѓе признава еднаква вредност за сите култури, далеку од секоја етноцентрична визија:

Мислам дека културите се различни, тоа е очигледно. Очигледно, италијанската култура се разликува од мојата култура, но отсекогаш сум ги сакал и двете и според мене и двете се прекрасни. Значи, нема култура која е поважна од друга. Мислам дека е убаво да се познаваат повеќе култури, други луѓе [...]» (Интер. бр. 4_ИТ, 18 години, Мавританец).

Некои различни зборови за опишување на „инклузија“ помеѓу двете групи, ги изразуваат различните искуства/перспективи на секоја група млади луѓе. Младите луѓе со мигрантско потекло користат зборови како „услуга достапна за сите“, „повеќе од толеранција“, „добредојде“, „предрасуди“, „емпатија“, зборови кои ја изразуваат позицијата на оние кои живејќи во земја „домаќин“, треба да го трпат изборот на месното население да ги вклучи во заедницата или не.

„Инклузијата доаѓа од тоа да не постојат предрасуди засновани на разликите што ги имаат луѓето. Значи, инклузијата е да немате предрасуди кон другите луѓе и да ги вклучите оние луѓе кои се различни ...Затоа што предрасудите создаваат бариери меѓу луѓето. Овие бариери не им дозволуваат на луѓето да ги запознаат меѓусебните култури“ (Интер. бр. 5_ИТ, 16 години, Француски-Тунижанец).

„За мене инклузијата не е само толеранција, туку е да се има целосно еднакви можности со сите и да се имаат сите права што му се дадени на друго лице. Во овој поглед, инклузијата треба да се постигне преку постојани напори од страна на сите луѓе вклучени во процесот“ (Интер. бр. 15_ЕС, 21 година, Турчин).

„За мене инклузијата значи дека сите луѓе кои живеат на едно место можат да уживаат во истите работи како и локалните луѓе. Тоа значи услуги достапни за сите, слободоумност, можности. Тоа може да се постигне, според мене, само ако сме свесни дека никој не може да претставува закана за вашето статус кво“ (Интер. бр. 10_ДК, 25 години, Грк).

Младите без мигрантско потекло често ја претставуваат инклузијата како состојба во која поединецот е проактивен во јавниот живот и тој/таа може да вклучи и други граѓани. Според тоа, оваа идеја се преклопува со идејата за активно граѓанство:

„Инклузијата е да се биде активен и да се вклучат сите во јавниот живот“ (Интер. бр. 26_ДК, 18 години, Данец).

„За мене, инклузијата значи да се биде вклучен. Според мене, инклузијата ќе се постигне преку промовирање на локални организации и помагање на луѓето

• да учествуваат во нив» (Интер. бр. 29_МК 17 години, Македонец).

„Инклузија значи да се дозволи нешто ново да биде дел од нешто веќе создадено. Начинот на постигнување на оваа цел е луѓето кои создале нешто да се отворат за ново знаење, додека луѓето кои сакаат да дознаат повеќе за нешто веќе создадено имаат опција да го сторат тоа- (Интер. бр. 22_МК, 22 years, Шпанец) .

Препораки од резултатите од истражувачкото интервју за партнерски организации и институции

- „Инклузија значи да се дозволи нешто ново да биде дел од нешто веќе создадено. Начинот на постигнување на оваа цел е луѓето кои создале нешто да се отворат за ново знаење, додека луѓето кои сакаат да дознаат повеќе за нешто веќе создадено имаат опција да го сторат тоа- (Интер. бр. 22_МК, 22 years, Шпанец) .
- Препораки од резултатите од истражувачкото интервју за партнерски организации и институции
 - • Треба да продолжи да работи со млади луѓе со мигрантско потекло за да ги натера да го разберат вистинското значење на активното граѓанство и неговото практикување, без разлика дали ќе добијат „формално“ државјанство или не.
 - • Треба да продолжи да работи со млади луѓе со и без мигрантско потекло за да го стимулира нивното учество во различните форми на активно граѓанство. Треба да ги направи овие млади луѓе главни чинители на културната промена, особено таму каде што културата на граѓански активизам е помалку распространета.
 - • Иако активното граѓанство е алатка за олеснување на инклузијата на луѓето со мигрантско потекло, неопходно е младите имигранти да разберат како тоа да се биде активен граѓанин може да има широко распространето влијание, а не само врз нивната моментална состојба.
 - • Леснотијата да се биде активен граѓанин, покрај тоа што е поврзана со состојбата на имигрант/неимигрант, зависи и од културата на граѓански активизам на една територија. Треба да се продолжи да се работи со млади луѓе, особено таму каде што културата на граѓански активизам е слаба (Палермо, Барселона).
 - • Од институциите се бара поголема посветеност во спроведувањето на вредностите што водат кон активности/политики на ЕУ. Во исто време, неопходно е да се продолжи да се работи со пристап оддолу нагоре за ефикасно промовирање на овие вредности.
 - • Неопходно е да се унапреди работата со младите во училиштата како и работата со училиштата бидејќи тоа е привилегирано место за зајакнување на активното граѓанство, благодарение и на соработката со здруженијата на граѓанското општество. Таквата посветеност значи поголема распределба на ресурсите и во училиштата и во здруженијата, за поефективно влијание.

